

Lennonvarmistuspalveluita koskevat yleiset
palveluehdot 2025

Sisällys

MÄÄRITTELYT	4
1 PALVELUNTARJOAJA	6
2 PALVELUEHTOJEN SOVELTAMINEN JA VOIMASSAOLO	6
3 PALVELUTASO JA AUKIOLOAJAT	6
4 YLEISIÄ PALVELUEHTOJA	7
4.1 Lähtö- ja saapumisaikojen koordinointi Helsinki-Vantaan lentoasemalla.....	7
4.2 Lähtö- ja saapumisajoista sopiminen muilla lentoasemilla	7
4.3 Viranomaisluvat ja tarvittavat vakuutukset.....	7
4.4 Oikeus estää ilma-aluksen lähtö lentoturvallisuussyistä	7
4.5 Asiakkaan toimittamat tiedot	8
4.6 Ympäristöasiat	8
4.6.1 Ilma-alusten sallittu melupäästö	8
4.6.2 Melun ja ilmapäästöjen vähentäminen lentotoiminnassa	8
5 LENNONVARMISTUKSEN PALVELUT JA MAKSUT.....	9
5.1 Lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksu	9
5.1.1 Lennonvarmistuspalvelutason kohottaminen AFIS-palvelusta ATC-palveluksi.....	11
5.2 Lentoreittipalvelumaksu	11
5.3 Lennonvarmistuksen palveluita täydentävät palvelut.....	12
5.4 Poikkeukset ja alennukset maksuihin	12
5.4.1 Vapautus Helsinki-Vantaan lentoaseman TN-maksuista.....	12
5.4.2 Poikkeus Helsinki-Vantaan lentoaseman TN-maksujen laskutuskäytännöstä	12
5.4.3 Muiden lentoasemien vapautukset TN-maksuista	13
5.4.4 Vapautus lentoreittipalvelumaksuista	13
5.4.5 Muiden lentoreittipalvelumaksujen laskutus	13
5.4.6 Jatkettu aukipito	13
5.4.7 Ylimääräinen avaaminen.....	14
6 MAKSUJEN MAKSAMINEN JA ARVONLISÄVERO	14
6.1 Maksutavat	14
6.1.1 Maksu jälkikäteen laskulla	14
6.1.2 Pankkitakaus	15
6.1.3 Ennakkomaksu	15
6.2 Viivästyskorko	15
6.3 Arvonlisävero	15
7 MUUT FINTRAFFIC ANS:N PALVELUT JA MAKSUT	16

7.1	Laserlausunto	16
7.2	Tilapäisen vaara-alueen perustaminen miehittämättömän ilmailun tarpeisiin	16
7.3	Muu ilmailulle vaaraa tuottavan toiminnan arviointi	16
7.4	Drooni geofencing-purku	16
7.5	Ilmailukäsikirjan (AIP) päivitykset	16
7.6	AOC – puustoesteaineiston käsittely	16
7.7	Staattisten ilmailutietojen WFS-rajapinta.....	17
7.8	Lentomenetelmäsuunnittelu	17
7.9	Muut lausunnot ja asiantuntijapalvelut.....	17
8	FINTRAFFIC LENNONVARMISTUKSEN VASTUU.....	18
9	VAPAUTTAMISPERIAATTEET	18
10	RIITOJEN RATKAISU	18
11	DATA-vaatimukset	19
11.1	Fintraffic ANS:lle toimitettavat tiedot	19
11.2	Asiakkaan perustiedot	19
11.3	Operatiiviset perustiedot.....	19
12	YHTEYSTIEDOT.....	20

MÄÄRITTELYT

Arvioitu liikkeellelähtöaika (EOBT)

Arvioitu liikkeellelähtöaika, jolloin ilma-alus aloittaa lähtöön liittyvän liikkumisen.

Asiakas

Lentoliikenteen harjoittaja tai muu ilma-aluksen käyttäjä.

ATC Lennonjohto

Lennonjohtopalvelun tarkoituksena on estää yhteentörmäykset ilma-alusten välillä sekä liikennealueella olevien ilma-alusten ja esteiden välillä sekä ilmaliikenteen jouduttaminen ja järjestyksen ylläpitäminen sen kuluksa.

ATS Ilmaliikennepalvelu

Lentotiedotus-, hälytys-, ilmaliikenteen neuvonta- ja lennonjohtopalvelua (alue-, lähestymis- tai lähilennonjohtopalvelu) tarkoittava yleisnimitys.

AFIS

Lentopaikan lentotiedotuspalvelu, jonka tarkoituksena on antaa valvomattomalla lentopaikalla toimiville ilma-aluksille lentoturvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja.

GAT-lennot

ICAO:n sääntöjen ja määräysten mukaan suoritettavat lennot.

Kansainvälinen liikenne

Liikenne, joka ylittää valtakunnan rajan.

Kansainvälisessä tilauslentoliikenteessä (charter-liikenteessä) olevan ilma-aluksen on katsottava olevan kansainvälisessä liikenteessä myös silloin, kun se tekee ns. keräilylentoja kotimaisten lentopaikkojen välillä.

Kaupallinen liikenne

Kaikki sellainen ilma-aluksen käyttö, jossa kuljetetaan matkustajia, rahtia tai postia maksua tai vuokraa vastaan.

Laskeutuminen

Ilma-aluksen laskeutuminen tai läpilasku (Touch and go landing TGL).

Laskeutumisaika

Lennonjohdon tai lentotiedotuspalvelun tallentama tai ilma-aluksen lentopäiväkirjaan merkitty aika, jolloin ilma-alus laskeutuu kiitotielle.

Lentoaseman aukioloaika

Fintraffic Lennonvarmistuksen julkaisema lentoaseman ATS-elimen toiminta-aika.

Lentoliikenteen harjoittaja

Lentoliikennettä harjoittava yritys, jolla on voimassa oleva toimilupa tai vastaava asiakirja.

Lentoonlähtöaika

Lennonjohdon tai lentotiedotuspalvelun tallentama tai ilma-aluksen lentopäiväkirjaan merkitty aika, jolloin ilma-alus lähtee kiitotieltä.

Liikkeellelähtöaika (OBT)

Liikkeellelähtöaika, jolloin ilma-alus aloittaa lähtöön liittyvän liikkumisen.

Palveluntarjoaja

Fintraffic Lennonvarmistus Oy

Sertifioidut melutasot

Melutodistuksen mukaiset melutasot mitattuina sivumittaus-, ylilentomittaus- ja lähestymismittauspisteissä siten kuin Chicagon yleissopimuksen liitteessä 16 (ICAO Annex 16) on määritelty.

Suurin sallittu lentoonlähtöpaino (MTOW)

Ilma-aluksen suurin sallittu rekisteröity lentoonlähtöpaino eli maksimilentoonlähtöpaino, joka on ilmoitettava melutodistuksella. Jos ilma-aluksella on vaihtuva tai useita rekisteröityjä suurimpia sallittuja lentoon-lähtöpainoja, huomioidaan näistä vain korkein rekisteröity MTOW.

1 PALVELUNTARJOAJA

Fintraffic Lennonvarmistus Oy (jäljempänä Fintraffic ANS) vastaa Suomen ilmatilan käytön hallinnasta sekä lentoreitti- ja lennonvarmistuspalveluista 22 lentoasemalla Suomessa. Takaamme turvallisen ja mahdollisimman viiveettömän lentoliikenteen Suomessa. Asiakkaitamme ovat kaupallinen ilmailu, Suomen valtion ilmailu ja sotilasilmailu, yleisilmailu sekä lentokoulut.

Ylläpidämme ja kehitämme koko maan kattavaa lennonvarmistusjärjestelmää Suomessa. Toimintamme ydin on tinkimätön turvallisuus ja asiakaslähtöinen ajattelu. Pyrimme toiminnassamme tehokkuuteen ja sitä kautta kustannussäästöihin tukeaksemme asiakkaidemme toimintaa. Periaattemme on toimia niin, että ympäristö kuormittuisi mahdollisimman vähän.

Tarjoamme palveluita seuraavilla lentoasemilla:

Helsinki-Vantaa	Kemi-Tornio	Pori
Enontekiö	Kittilä	Rovaniemi
Halli	Kokkola-Pietarsaari	Savonlinna
Ivalo	Kuopio	Tampere-Pirkkala
Joensuu	Kuusamo	Turku
Jyväskylä	Maarianhamina	Utti
Kajaani	Oulu	Vaasa
Lappeenranta		

Fintraffic ANS tuottaa yllä mainituilla lentoasemilla ATS-ilmailiikennepalvelua, joka annetaan joko ATC-lennonjohtopalveluna tai AFIS-palveluna. Helsinki-Vantaan lentoasemalla lennonvarmistuspalvelumaksun laskuttaa Eurocontrolin Central Route Charges Office (CRCO) yhdessä Fintraffic ANS kanssa, muilla lentoasemilla lentoaseman mahdollinen lennonvarmistuspalvelumaksu peritään asiakkaalta lentoaseman pitäjän toimesta.

Linkki EUROcontrolin laskutusohjeisiin: [Conditions of application of the route charges system and conditions of payment | EUROCONTROL](#)

2 PALVELUEHTOJEN SOVELTAMINEN JA VOIMASSAOLO

Näiden palveluehtojen tulkinnassa sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen lainsäädäntöä.

Näitä palveluehtoja sovelletaan Suomen ilmatilassa ja lentoasemilla palveluntarjoajan tuottamiin lennonvarmistuspalveluihin, ellei asiakkaan ja Fintraffic ANS:n välillä ole kirjallisesti toisin sovittu.

Palveluehdot ja niihin tehtävät muutokset julkaistaan Fintraffic ANS:n Internet-sivuilla.

Palveluehtojen mukaiset maksut tulevat voimaan 1.1.2025 lukien.

Fintraffic ANS pidättää oikeuden muuttaa palveluehtoja.

3 PALVELUTASO JA AUKIOLOAJAT

Lentoasemien palvelutasot ja aukiooloajat on julkaistu Suomen ilmailukäsikirjassa (AIP Suomi-Finland), www.ais.fi. Palvelutasot vaihtelevat lentoasemittain. Lentoaseman pitäjä määrittelee kunkin lentoaseman palvelutason.

Fintraffic ANS:n mahdollisuudet tarjota kaupallisen liikenteen palveluja Hallin ja Utin lentoasemilla ovat rajatut.

Fintraffic ANS pidättää oikeuden palvelutasojen muutoksiin.

4 YLEISIÄ PALVELUEHTOJA

Yksityiskohtaisemmat ehdot ja tiedot Fintraffic ANS:n palveluista löytyvät Suomen ilmailukäsikirjasta (AIP Suomi-Finland) www.ais.fi sekä internet-sivuiltamme www.fintraffic.fi. Ilmailukäsikirjassa julkaistut ehdot ja tiedot sekä lentoasemakohtaiset määräykset muodostavat yhden kokonaisuuden tässä asiakirjassa mainittujen palveluehtojen kanssa. Mikäli tämän asiakirjan ehdot ovat ristiriidassa Suomen Ilmailukäsikirjan sisältämien ehtojen ja tietojen tai lentoasemakohtaisten määräysten kanssa, sovelletaan ensisijaisesti tässä asiakirjassa olevia ehtoja.

4.1 Lähtö- ja saapumisaikojen koordinointi Helsinki-Vantaan lentoasemalla

Helsinki-Vantaan lentoasema on slot-asetuksen ((ETY) N:o 95/93 ja sen myöhemmät muutokset) mukaisesti koordinoitu lentoasema.

Asiakkaalla on oltava laskeutumista tai lentoonlähtöä varten koordinaattorin myöntämä lähtö- tai saapumisaika, lukuun ottamatta valtion ilma-alusten lentoja, hätätilanteen vuoksi tehtäviä laskuja sekä humanitaarisia avustuslentoja. Lisätietoja slot-koordinaatiosta saa osoitteesta www.airportcoordination.com.

Lentoaseman ylläpitäjä ja/tai Fintraffic ANS voi hylätä asiakkaan lentosuunnitelman, jos tämä aikoo laskeutua koordinoitulle lentoasemalle tai lähteä sieltä lentoon ilman koordinaattorin jakamaa lähtö- tai saapumisaikaa.

4.2 Lähtö- ja saapumisajoista sopiminen muilla lentoasemilla

Kittilän ja Rovaniemen lentoasemat ovat slot-asetuksen ((ETY) N:o 95/93 ja sen myöhemmät muutokset) mukaisia aikatauluneuvonnan alaisia lentoasemia (IATA Level 2) IATA:n talviliikennekausina. Aikataulut tulee kuitenkin toimittaa kaikilta lentoasemilta SLOT-koordinaation kautta. Lisätietoja saa osoitteesta www.airportcoordination.com.

Lentoliikenteen harjoittajan tulee toimittaa aikataulutiedot lentoaseman pitäjälle sen palveluehtojen mukaisesti.

4.3 Viranomaisluvat ja tarvittavat vakuutukset

Fintraffic ANS:n lennonvarmistuspalvelujen antamisen ja käyttämisen ehtona on se, että ilma-aluksella ja sen liikenteenharjoittajalla on voimassa kaikki ne luvat ja hyväksynnät, joita lait, määräykset tai ilmailuviranomaiset edellyttävät kyseisen lentotoiminnan harjoittamiselta. Suomen ilmailuviranomainen on Liikenne- ja viestintävirasto Traficom (lisätietoja www.traficom.fi).

4.4 Oikeus estää ilma-aluksen lähtö lentoturvallisuussyistä

Lentoaseman päälliköllä, lentoaseman pitäjän palveluksessa olevalla tai lennonvarmistuksessa taikka huolto- tai maahuolintaorganisaatiossa tehtävää hoitavalla on ilmailulain perusteella oikeus estää ilma-aluksen lähtö

1. jos on aihetta epäillä, ettei ilma-alus lennolle lähdeessä ole lentokelpoinen tai asianmukaisesti miehitetty;
2. jos on aihetta epäillä, ettei ilmailulaissa säädettyjä tai sen nojalla annettuja lentoa koskevia määräyksiä muutoin ole noudatettu; tai
3. jos ilma-aluksen käyttäminen ilmailuun on muutoin ilmailulain nojalla kielletty;

ja on ilmeistä, että edellä mainitut puutteet voivat vakavasti vaarantaa lentoturvallisuuden.

4.5 Asiakkaan toimittamat tiedot

Laskutusta varten asiakkaan on toimitettava lennonvarmistuspalvelun tarjoajalle sen edellyttämät, tässä dokumentissa kohdassa 6 ja 11 mainitut tiedot.

Mikäli ilma-aluksen suurinta sallittua lentoonlähtöpainoa ei ole ilmoitettu, käytetään laskutuksen perusteena konetyyppiäkohtaista suurinta lentoonlähtöpainoa.

4.6 Ympäristöasiat

Fintraffic ANS tarjoaa lennonvarmistuspalveluja lentoasemia koskevien ympäristölupien määräysten mukaisesti. Fintraffic ANS edellyttää, että lentoliikenteen harjoittajat ja muut ilma-aluksen käyttäjät noudattavat sen ja lentoaseman pitäjän antamia ohjeistuksia ja määräyksiä, joilla lentoaseman pitämisen ja lennonvarmistuspalvelujen tarjoamisen ympäristövaikutuksia vähennetään. Tämän lisäksi lentoliikenteen harjoittajien on pyrittävä aktiivisesti ympäristövaikutusten vähentämiseen omassa toiminnassaan.

4.6.1 Ilma-alusten sallittu melupäästö

Lentoasema- ja lennonvarmistuspalvelujen antamisen ja käyttämisen ehtona on se, että ilma-alus täyttää vähintään kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteen 16 niteen I osan II luvun 3 mukaiset melustandardit (ICAO Annex 16). Poikkeuksellisesti palveluja voidaan antaa Helsinki-Vantaan lentoasemaa lukuun ottamatta myös ilma-aluksille, jotka eivät ko. standardia täytä edellyttäen, että Liikenne- ja viestintävirasto on antanut poikkeusluvan ilma-aluksen lennolle.

4.6.2 Melun ja ilmapäästöjen vähentäminen lentotoiminnassa

Ilma-aluksen melua ja ilmapäästöjä voidaan vähentää mm. suorittamalla lähestyminen jatkuvan korkeuden vähentämisen tekniikalla ja samanaikaisella moottoritehon, lentoasun sekä nopeuden optimoinnilla. Lentoliikenteen harjoittajien tulee perehtyä lentoaseman pitäjien antamiin lentoasemakohtaisiin määräyksiin.

5 LENNONVARMISTUKSEN PALVELUT JA MAKSUT

Suomen ilmatilassa lentävästä ilma-aluksesta perityt maksut perustuvat lennonvarmistuspalvelujen yhteistä maksujärjestelmää ja suorituskykyä koskeviin asetuksiin, Eurocontrolin julkaisemiin lentoreittimaksujärjestelmän sovellusehtoihin sekä lentoreittimaksujen maksuehtoihin (Conditions of Application of the Route Charges System and Conditions of Payment). Suomen lentoreittimaksu sekä Helsinki-Vantaan lentoaseman TN-maksut (Terminal Navigation) määräytyvät Suomen hyväksytyin suorituskyky suunnitelman perusteella.

Suomen lentoreittimaksun laskuttamisen hoitaa Eurocontrolin Central Route Charges Office (CRCO) sekä Fintraffic ANS yhdessä.

Lennonvarmistuksen palvelut koostuvat alla määritellyistä lentoaseman lennonvarmistuspalvelusta ja lentoreittipalvelusta sekä niitä täydentävistä lennonvarmistuspalveluista.

Fintraffic ANS:n tarjoaman lennonvarmistuspalvelun taso sekä sitä koskevat muutokset julkaistaan Suomen ilmailukäsikirjassa (AIP Suomi-Finland) ja muissa Suomen AIS-järjestelmän ilmailutiedotusjulkaisuissa.

Fintraffic ANS:n puhelinkeskuksen palvelu on maksullista:

Vaihde: 020 4284 000

Puheluhinnat kiinteästä verkosta soitettaessa 8,35 snt/puh + 16,69 snt/min, matkapuhelimesta 8,35 snt/puh + 16,69 snt/min.

Ulkomailta soitettaessa ko. ulkomaanpuhelumaksu.

5.1 Lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksu

Lentoaseman lennonvarmistuspalvelu sisältää seuraavat palvelut:

Lentoaseman lennonvarmistuspalvelut

Palvelu	Palvelun sisältö	Ilmatilan osa
Lähilennonjohtopalvelu	Lennonjohtopalvelu lähiliikennettä varten.	Lähialue
Lähestymislennonjohtopalvelu ¹	Lennonjohtopalvelu saapuvia tai lähteviä johdettuja lentoja varten.	Lähestymisalue
Lentopaikan lentotiedotuspalvelu (AFIS)	Palvelu, jonka tarkoituksena on antaa valvomattomalla lentopaikalla toimiville ilma-aluksille lentoturvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja.	Lentotiedotusvyöhyke

Jokaisesta ilma-aluksen lähestymisestä lentoasemalle lentoaseman aukioloaikana peritään lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksu ns. Terminal Navigation Charge (TN-maksu). TN-maksu perustuu ilma-aluksen suurimpaan sallittuun lentoonlähötpainoon (MTOW) pyöristettynä ylöspäin lähimpään 1000 kg:aan. Fintraffic ANS:lle on toimitettava näissä palveluehdoissa vaaditussa ajassa ilmoitus ilma-aluksen suurimmasta sallitusta lentoonlähötpainosta. Mikäli ilmoitusta ei ole toimitettu, käytetään laskutuksen perusteena kyseisen ilma-alustyyppin maksimilentoonlähötpainoa.

¹ Lähestymislennonjohtopalvelusta aiheutuvat kustannukset jakautuvat lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksun ja lentoreittipalvelumaksun kustannuspohjaan Suomen suorituskyky suunnitelmissa esitetyllä tavalla.

Maksun suuruus lasketaan kaavalla:

$$T = w \times p,$$

missä T on maksu euroina ja w on painokerroin, joka esitetään pyöristettynä kahteen desimaaliin. Painokerroin w saadaan kaavalla:

$$w = \left(\frac{MTOW}{50} \right)^{0,7}$$

Lentoaseman lennonvarmistuspalvelua antavan lentoaseman lentoasemaluokka ja yksikköhinta p määräytyvät palvelutason perusteella seuraavasti:

Lentoasemaluokka ja yksikköhinta

<i>Palvelutaso</i>	<i>Lentoasema- luokka</i>	<i>Yksikköhinta p EUR</i>	<i>Lentoasemat</i>
Ilmaliikennepalvelua annetaan ATS-valvontajärjestelmien käyttöön perustuvina lähi- ja lähestymislennonjohtopalveluina.	ATS 1	246,10	Helsinki-Vantaa
Ilmaliikennepalvelua annetaan lentoliikenteen tarpeiden mukaan joko 1. yhdistettynä lähi- ja lähestymislennonjohtopalveluna tai 2. lähilennonjohtopalveluna ja ATS-valvontajärjestelmään perustuvana lähestymislennonjohtopalveluna.	ATS 2	252,86	Halli, Ivalo, Joensuu**, Jyväskylä, Kemi-Tornio*, Kittilä, Kokkola-Pietarsaari**, Kuopio, Kuusamo, Maarianhamina, Oulu, Pori, Rovaniemi, Tampere-Pirkkala, Turku, Vaasa *Kemi-Tornio 24.1.2025 alkaen, siihen saakka ATS 3 **Joensuu ja Kokkola-Pietarsaari 17.4.2025 alkaen, siihen saakka ATS3
Ilmaliikennepalvelua annetaan yhdistettynä lähi- ja lähestymislennonjohtopalveluna.	ATS 3	221,69	Utti
Ilmaliikennepalvelua annetaan lentopaikan lentotiedotuspalveluna.	AFIS	138,56	Kajaani, Savonlinna ja ATS 2/3-lentoasemat, silloin kun niillä tarjotaan AFIS -palvelua

Fintraffic ANS pidättää oikeuden muuttaa lentoasemaluokkaa hinnoittelukauden aikana lentoaseman päätöksen mukaisesti. Lappeenrannan ja Enontekiön lentoasemat päättävät ja ilmoittavat itse omista maksuistaan.

Esimerkki 1: Laskeutuminen Helsinki-Vantaan lentoasemalle ilma-aluksella, jonka MTOW on 16 100 kg.

MTOWtonni = 17 ja p = 246,10 EUR

$$T = (17/50)^{0,7} \times 246,10 \text{ EUR} = 0,47 \times 246,10 \text{ EUR} = 115,67 \text{ EUR}$$

Esimerkki 2: Kaksi harjoituslähestymistä Helsinki-Vantaan lentoasemalle Diamond 42 ilma-aluksella, jonka MTOW on 1900kg.

MTOWtonni = 2 ja p = 246,10 EUR

$T = (2/50)^{0,7} \times 246,10 \text{ EUR} = 0,11 \times 246,10 \text{ EUR} = 27,07 \text{ EUR} \rightarrow 27,07 \text{ EUR} \times 2 = 54,14 \text{ EUR}$

Helsinki-Vantaan lentoasemalla laskutuksen hoitaa CRCO yhdessä Fintraffic ANS kanssa. Muilla lentoasemilla lentoaseman pitäjä laskuttaa lentoaseman lennonvarmistusmaksut (TN-maksu).

5.1.1 Lennonvarmistuspalvelutason kohottaminen AFIS-palvelusta ATC-palveluksi

Mikäli lentoasemalla on käytössä ns. sekajärjestelmä (mixed AFIS/ATC), tulee AFIS-aikana lennonjohtopalveluja (ATC-palvelu) tarvitsevan operaattorin hyvissä ajoin ennen tarvetta sopia kyseisen lentoaseman kanssa ATC-palvelusta.

5.2 Lentoreittipalvelumaksu

Lentoreittipalvelut

Palvelu	Palvelun sisältö	Ilmatilan osa
Aluelennonjohtopalvelu	Lennonjohtopalvelu ICAO:n lentosääntöjen mukaan lentäville johdetuille lennoille (GAT-lennot) lennonjohtoalueilla.	Valvottu ilmatila, lukuun ottamatta määrättyjä lähi- ja lähestymislennonjohtoalueita, eli alueita joilla palvelua antaa ao. lähi- tai lähestymislennonjohto.
Ilmatilan hallintapalvelu	Ilmatilavarausten käsittelypalvelu. Ilmatilan varauspalvelu. Ilmatilavarausten tiedotuspalvelu.	Valvottu ilmatila Vaara-alueet Rajoitusalueet Tilapäiset erillisvarausalueet Tilapäiset ilmatilavarausalueet
Ilmaliikennevirtojen hallintapalvelu	Lennonjohtokapasiteetin optimointi. Lentoliikenteen määrän hallinta käytettävissä olevan kapasiteetin suhteen. Ilmaliikennevirtojen säätely.	Erikseen määritelty valvottu ilmatila

Suomen lentotiedotusalueella mittarilentosääntöjen mukaan lentävästä ilma-aluksesta peritään lentoreittipalvelumaksu seuraavan kaavan mukaisesti:

$\text{maksu} = t \times d \times p,$

missä t on yksikköhinta ja d on lennon pituustekijä ja p on painokerroin.

Lentoreittipalvelumaksun yksikköhinta t per palveluyksikkö	EUR
Kansallinen hinta	77,98
Eurocontrolin hallinnollinen laskutuslisä	0,11
Lentoreittipalvelumaksu yhteensä	78,09

Lennon pituustekijä d lasketaan jakamalla alla mainittujen kohteiden välinen isoympyrämatka (km) sadalla (100):

- lähtölentoasema tai piste, jossa ilma-alus saapuu Suomen lentotiedotusalueelle sekä
- ensimmäinen saapumislentoasema Suomessa tai piste, jossa ilma-alus jättää Suomen lentotiedotusalueen.

Isoympyrämatkasta vähennetään kaksikymmentä kilometriä (20 km) jokaisen Suomessa suoritettua lentoonlähdön ja laskeutumisen osalta.

Painokerroin p on sen osamäärän neliöjuuri, joka saadaan jakamalla 50:llä ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlähtöpainon (MTOW) tonnimäärä, joka käy ilmi lentokelpoisuustodistuksesta, lentokäsikirjasta tai muusta vastaavasta virallisesta asiakirjasta.

$$p = \sqrt{\frac{\text{MTOW}}{50}}$$

Eurocontrol laskuttaa siviili-ilmailun lentoreittimaksun Fintraffic ANS:n puolesta.

5.3 Lennonvarmistuksen palveluita täydentävät palvelut

Fintraffic ANS tarjoaa ilmatilan käyttäjille seuraavia lentoaseman lennonvarmistus- ja lentoreittipalvelua täydentäviä sekä lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksuun ja lentoreittipalvelumaksuun sisältyviä palveluita:

1. hälytyspalvelu
2. ilmailun etsintä- ja pelastuspalvelu
3. lennonneuvontapalvelu
4. ilmailutiedotuspalvelu
5. lentotiedotuspalvelu
6. lentosääpalvelu²
7. teknisen lennonvarmistuksen palvelut, esim. navigaatiojärjestelmät

5.4 Poikkeukset ja alennukset maksuihin

5.4.1 Vapautus Helsinki-Vantaan lentoaseman TN-maksuista

TN-maksua ei peritä:

1. asianomaisen toimivaltaisen elimen valtuuttamilta etsintä- ja pelastuslennoilta.
2. ilma-aluksesta, joka teknisestä syystä tai sääolosuhteiden pakottamana palaa lähtöpaikalle.

5.4.2 Poikkeus Helsinki-Vantaan lentoaseman TN-maksujen laskutuskäytännöstä

CRCO ei hoida seuraavien lentojen laskuttamisesta, nämä lennot laskuttaa Fintraffic ANS:

1. sellaisella ilma-aluksella suoritettavat lennot, jonka suurin sallittu lentoonlähtöpaino on alle kaksi tonnia
2. Eurocontrol-maan, USA:n sekä Ukrainan sotilasilma-aluksella suoritettavat sotilaslennot
3. VFR

² Lentosääpalvelusta vastaa Ilmatieteen laitos. Lentosääpalvelun kustannukset peritään asiakkailta osana lennonvarmistusmaksuja Suomen suorituskyky suunnitelman mukaisesti

Muutoksia lentojen maksuvapautuksiin tulee hakea erillisellä hakemuksella. Hakemus tulee toimittaa osoitteeseen invoices@fintraffic.fi ja siinä tulee kuvata ko. ilma-aluksen suunniteltu toiminta Helsinki-Vantaan lentoasemalla.

5.4.3 Muiden lentoasemien vapautukset TN-maksuista

Muiden lentoasemien mahdolliset vapautukset TN-maksuista tulee tarkistaa kunkin lentoasemaoperaattorin (Finavia, Enontekiö, Lappeenranta) palveluehdoista.

Finavian lentoasemien vapautukset TN-maksuista toteutetaan laskeutumismaksujen vapautuksen kanssa samoilla ehdoilla. Katso Finavian palveluehtojen kohta 7.9.1. Vapautus laskeutumismaksusta.

5.4.4 Vapautus lentoreittipalvelumaksuista

1. sellaisella ilma-aluksella suoritettavat lennot, jonka suurin sallittu lentoonlähtöpaino on alle kaksi tonnia
2. yhdistetyt VFR/IFR-lennot sellaisilla maksuvyöhykkeillä, joilla lento on yksinomaan VFR-lentotoimintaa ja joilla ei peritä maksua VFR-lennoista
3. yksinomaan hallitsevaa monarkkia ja hänen perheenjäseniään, valtionpäämiehiä, hallituksen päämiehiä ja ministereitä virallisella vierailulla kuljettavat lennot. Poikkeus on aina mainittava asianmukaisella ilmoituksella tai huomautuksella lentosuunnitelmassa
4. asianomaisen toimivaltaisen elimen valtuuttamat etsintä- ja pelastuslennot
5. VFR-lennot

5.4.5 Muiden lentoreittipalvelumaksujen laskutus

Lennonvarmistuspalvelujen yhteisen maksujärjestelmän mukaisesti CRCO ei laskuta lentoreittipalvelumaksuja seuraavilta lennoilta Suomen lentotiedotusalueella. Näiden lentojen laskuttamisesta huolehtii Fintraffic ANS:

1. Eurocontrol-maan, USA:n sekä Ukrainan sotilasilma-aluksella suoritettavat sotilaslennot

5.4.6 Jatkettu aukipito

Jatketusta aukipidosta tulee aina sopia erikseen kyseisen lentoaseman kanssa. Mikäli lentoasema pyynnöstä jatkaa lentoaseman aukioloaikaa ja antaa ilma-alukselle laskeutumista tai lentoonlähtöä varten lennonvarmistus-, kunnossapito- ja pelastuspalveluja, peritään lentoaseman aukipitämisestä pitäjän palveluehtojen mukainen tuntikohtainen maksu.

5.4.7 Ylimääräinen avaaminen

Ylimääräisestä avaamisesta tulee aina sopia erikseen lentoaseman pitäjän palveluehtojen mukaisesti. Mikäli lentoasema pyynnöstä avaa lentoaseman ja antaa ilma-alukselle laskeutumista tai lentoonlähtöä varten lennonvarmistus-, kunnossapito ja pelastuspalveluja, peritään lentoaseman aukaisemisesta lentoaseman pitäjän palveluehtojen mukainen tuntikohtainen maksu.

6 MAKSUJEN MAKSAMINEN JA ARVONLISÄVERO

Lentoreittipalvelumaksujen maksuehdot on määritelty Eurocontrolin julkaisussa "Lentoreittimaksujärjestelmän sovellusehdot sekä lentoreittimaksujen maksuehdot".

Ilma-aluksen omistaja, haltija ja käyttäjä vastaavat yhteisvastuullisesti palvelun antajalta saamiensa palvelujen kustannuksista omistus-, hallinta- tai käyttöoikeutensa ajalta sekä siltä ajalta, jona nämä ovat merkittyinä ilma-alusrekisteriin omistajana, haltijana tai käyttäjänä.

Fintraffic ANS voi kieltäytyä palvelujen antamisesta, mikäli palvelumaksuja ei ole maksettu.

6.1 Maksutavat

Lentoliikenteen harjoittajan tulee sopia Fintraffic ANS:n kanssa maksutavasta ennen liikennöinnin aloitusta, ottamalla yhteyttä invoices@fintraffic.fi

Ellei Fintraffic ANS:n kanssa ole muuta sovittu, annetut palvelut on maksettava Fintraffic ANS:lle, ennen liikellelähtöä.

Pääsääntöisesti Fintraffic ANS vaatii TN-maksuista pankkitakauksen kaikilta lentoliikenteen harjoittajilta, jotka eivät ole olleet Fintraffic ANS:n laskutusasiakkaita viimeisen 12 kuukauden ajan tai joilla on ollut aiempia maksuhäiriöitä. Pankkitakaus on toimitettava Fintraffic ANS:lle ennen liikennöinnin aloittamista. Asiassa voi ottaa yhteyttä invoices@fintraffic.fi.

Pankkitakauksen sijaan voidaan sopia tapauskohtaisesti ennakkomaksusta. Ennakkomaksun osalta tulee olla yhteydessä invoices@fintraffic.fi

Maksujen maksamisen turvaamiseksi Fintraffic ANS voi harkintansa mukaan vaatia ennakkomaksun tai hyväksyttävän pankkitakauksen muissakin tapauksissa.

Kun Fintraffic ANS on vastaanottanut hyväksytyyn vakuuden, lentoliikennemaksut voidaan periä laskulla jälkikäteen.

6.1.1 Maksu jälkikäteen laskulla

Lentoliikennemaksut voi maksaa jälkikäteen laskulla vain, jos tästä on etukäteen sovittu Fintraffic ANS:n kanssa.

Laskut toimitetaan lentoliikenteen harjoittajan tai muun ilma-aluksen käyttäjän ennen operointia ilmoittamaan osoitteeseen. Laskut tulee maksaa viimeistään eräpäivänä. Mikäli palvelut tai lennot lentoliikenteen harjoittajan tai muun ilma-aluksen käyttäjän pyynnöstä jaetaan kahteen tai useampaan laskuun (esim. eri osoite, eri maksaja tms.), peritään tästä 150,00 euron laskutuslisä jakamista pyytävältä taholta. Tieto jakamisesta pitää toimittaa ennen operointia.

Reklamaatiot laskuille tulee tehdä viimeistään 60 päivän kuluessa laskun päiväyksestä.

6.1.2 Pankkitakaus

Pankkitakauksen tulee kattaa kaikki lentosarjan TN-maksut. Jos lentosarjan kesto on yli kolme kuukautta, pankkitakauksen tulee kattaa vähintään kolmen kuukauden lentoliikennemaksut. Pankkitakauksen on oltava voimassa vähintään kolme kuukautta lentosarjan päättymisestä. Jos lentosarja jatkuu toistaiseksi, kolmen kuukauden maksut kattavan pankkitakauksen tulee olla voimassa vähintään vuoden lentosarjan aloittamisesta lukien. Fintraffic ANS voi harkintansa mukaan vaatia, että vakuus on voimassa toistaiseksi.

Pankkitakaus on aina erikseen toimitettava Fintraffic ANS:lle hyväksyttäväksi ennen lennon tai lentosarjan aloittamista. Pankkitakauksen tulee olla peruuttamaton, ns. first demand –takausitoumus³, ja pankin, joka sen myöntää, luottokelpoisuusluokituksestaan Investment Grade -tasoinen (Moody's / S&P / Fitch rating). Kyseisellä pankilla tulee olla virallinen, pankkitoimiluvan alainen toimipiste Suomessa. Fintraffic ANS pidättää oikeuden hyväksyä tai hylätä tarjotun takauksen.

6.1.3 Ennakkomaksu

Ennakkomaksun tulee kattaa kaikki lentosarjan TN-maksut. Jos lentosarjan kesto on yli kolme kuukautta, ennakkomaksun tulee kattaa kolmen kuukauden maksut. Ennakkomaksu on luonteeltaan vakuus. Annetut palvelut laskutetaan jälkikäteen kuukausittain. Ennakkomaksu hyvitetään asiakkaalle lentosarjan päätyttyä. Fintraffic ANS ei maksa ennakkomaksulle korkoa.

6.2 Viivästyskorko

Maksun viivästyessä on viivästysajalta suoritettava viivästyskorko. Fintraffic ANS lähettämien laskujen suhteen koron määrä on kaksi prosenttiyksikköä korkeampi kuin kulloinkin voimassa oleva korkolain mukainen viivästyskorko.

6.3 Arvonlisävero

Hinnastossa todettujen maksujen lisäksi peritään arvonlisävero sen mukaan kuin arvonlisäverolaissa on säädetty.

Lentoliikennemaksut, kuten muutkin ilma-aluksille myytävistä palveluista perittävät korvaukset, ovat arvonlisäverolain pääsäännön mukaan verollisia.

Palvelun myynti on verotonta ilma-aluksen tai sen lastin välittömiä tarpeita varten sellaisen elinkeinonharjoittajan käyttöön, joka maksua vastaan harjoittaa pääasiallisesti kansainvälistä lentoliikennettä.

Lentoliikenteen harjoittajalla on näyttövelvollisuus siitä, että lentoyhtiö harjoittaa pääasiassa kaupallista kansainvälistä lentoliikennettä.

³ Heti vaadittaessa maksettava takausitoumus, jonka perusteella pankki ei voi kieltäytyä maksusta saatuaan muodollisesti oikein laaditun vaatimuksen. Pankki joutuu tällaisen pankkitakuun mukaan maksamaan sitoumuksensa perusteella edunsaajan vaatimuksesta selvittämättä, onko taattava syyllistynyt sopimuksen rikkomiseen tai laiminlyöntiin.

7 MUUT FINTRAFFIC ANS:N PALVELUT JA MAKSUT

Fintraffic ANS tuottaa ATS-palveluun liitännäisiä palveluita erillisinä palveluina. Fintraffic ANS pidättää oikeuden muuttaa erillisten palveluiden maksuja ja palveluehtoja kesken vuoden.

7.1 Laserlausunto

Laserlausunnot tuotetaan asiakaskyselyn perusteella tapauskohtaisena palveluna. Ilmailulain (864/2014) 159§ mukaisesti ulkoilmalaser-toimintaa suunnittelevan toimijan tulee ilmoittaa suunnitellusta lasertoiminnasta Fintraffic ANS:lle, joka tekee arvion laserin vaikutuksesta ilmaliikenteelle. Fintraffic ANS antaa lausunnon asiakkaan pyynnöstä. Pyyntö tulee esittää Fintraffic ANS:lle 10 viikkoa ennen suunniteltua käyttöä. Nopeutetussa käsittelyssä pyyntö tulee esittää Fintraffic ANS:lle 4 viikkoa ennen suunniteltua käyttöä.

Tarkemmat tiedot palvelusta ja maksuista löytyvät Fintraffic ANS:n www-sivuilta www.fintraffic.fi/fi/ans

7.2 Tilapäisen vaara-alueen perustaminen miehittämättömän ilmailun tarpeisiin

Tilapäisen vaara-alueen perustaminen tuotetaan asiakaskyselyn perusteella tapauskohtaisena palveluna. Ilmatilan hallintayksikkö (AMC) perustaa Ilmailulain 11§:n mukaisesti enintään kaksi viikkoa kestävästä miehittämättömän ilmailun vaara-alueet ASM-Toimintakäsikirjan kohdassa 3.10.2 määritellyn reunaehdoin.

Tarkemmat tiedot palvelusta ja maksuista löytyvät Fintraffic ANS:n www-sivuilta www.fintraffic.fi/fi/ans

7.3 Muu ilmailulle vaaraa tuottavan toiminnan arviointi

Arviointi tuotetaan asiakaskyselyn perusteella tapauskohtaisena palveluna. Ilmailulain (864/2014) 159§ mukaisesti toimijan tulee ilmoittaa suunnitellusta ilmailulle vaaraa aiheuttavasta toiminnasta (esim. lentoaseman läheisyydessä tapahtuva räjäytystyö) Fintraffic ANS:lle, joka tekee arvion vaikutuksesta ilmaliikenteelle. Fintraffic ANS antaa lausunnon asiakkaan pyynnöstä. Pyyntö tulee esittää Fintraffic ANS:lle 4 viikkoa ennen suunniteltua käyttöä.

Tarkemmat tiedot palvelusta ja maksuista löytyvät Fintraffic ANS:n www-sivuilta www.fintraffic.fi/fi/ans

7.4 Drooni geofencing-purku

Geofencing -purku tuotetaan asiakaskyselyn perusteella tapauskohtaisena palveluna.

Lennonvarmistuspalveluntarjoaja voi purkaa geofencingin oman toimilupansa puitteissa (kts kohta 1). Pyyntö tulee esittää Fintraffic ANS:lle 5 päivää ennen suunniteltua käyttöä.

Tarkemmat tiedot palvelusta ja maksuista löytyvät Fintraffic ANS:n www-sivuilta www.fintraffic.fi/fi/ans

7.5 Ilmailukäsikirjan (AIP) päivitykset

Ilmailukäsikirjaan sisällytettävien tietojen julkaisu edellyttää palvelusopimuksen sekä ilmailutiedon toimittamissopimuksen tekemistä Fintraffic ANS kanssa.

Palvelusopimuksien ulkopuoliset palvelut ja esim. uusien karttojen julkaisut arvioidaan tapauskohtaisesti ja niihin sovelletaan kohdan 7.7 tuntihintoja.

7.6 AOC – puustoesteaineiston käsittely

Puustoaineiston käsittely Aerodrome Obstacle Chart – ICAO Type A kartan lähtötiedoksi tuotetaan asiakaskyselyn perusteella tapauskohtaisena palveluna. AOC-pinnan läpäisevästä puustoaineistosta muodostetaan AOC-kartan lähtöaineistoksi soveltuva rasteri- ja vektoriaineisto. Käsittelyssä käytettävä aineisto ja parametrit sovitaan yhdessä asiakkaan kanssa. Asiakkaan tulee validoida ja hyväksyä tulokset ennen tietojen toimittamista karttatuotantoon.

Hinta 150€/h

7.7 Staattisten ilmailutietojen WFS-rajapinta

Staattisten ilmailutietojen WFS-rajapinta

Staattisia ilmailutietoja on saatavilla informatiiviseen käyttöön OGC WFS-rajapinnan kautta. Rajapinta sisältää ilmailujen, lentopaikkojen, RNAV-reittien ja reittipisteiden tietoja. Aineisto ja rajapinta eivät vastaa ICAO AIP Dataset tai CP1 SWIM-vaatimuksia eikä ne sovellu operatiiviseen käyttöön. Fintraffic ANS ei vastaa aineistossa mahdollisesti esiintyvistä virheistä tai puutteista.

Rajapinta mahdollistaa aineiston kyselyn voimaantulopäivämäärän mukaan eri ajanhetkiltä. Tulevaa tietoa on siis mahdollista kysellä jo etukäteen, mutta on huomattava, että tuleva aineisto on tarkastettu vasta AIRAC-syklin mukaisena julkaisupäivänä.

Rajapintapalvelun käyttöönotto on sopimukseen perustuvaa ja siitä voidaan periä maksu. Palvelun käyttö vaatii tunnistautumisen. Rajapintapalveluun ei liity tukipalvelua. Mahdollisissa ongelmatilanteissa pyrimme vastaamaan arkisin virka-ajan puitteissa. Tiedossa olevista käyttökatkoista rajapintapalveluun tiedotetaan erikseen.

Tarkempia tietoja rajapintapalvelusta ja aineistoista on saatavilla asiakaskyselyn perusteella.

7.8 Lentomenetelmäsuunnittelu

Ilmailulain 110 §:n mukaan ilmailuliikenteen hallintaa koskevan täytäntöönpanoasetuksen mukaisen hyväksyntätodistuksen saanut lentomenetelmäsuunnittelupalvelujen tarjoaja vastaa lentomenetelmistä. Lentopaikan pitäjä vastaa siitä, että lentopaikalla käytetty lentomenetelmä on hyväksyntätodistuksen saaneen lentomenetelmäsuunnittelupalvelujen tarjoajan suunnittelema. Lisäksi lentopaikan pitäjä vastaa lentopaikalla käytettävien lentomenetelmien ylläpidosta ja säännöllisestä uudelleentarkastelusta.

Fintraffic ANS tuottaa lentomenetelmien suunnittelu- ja ylläpitopalvelua tapauskohtaisena palveluna siitä erikseen sovitun mukaisesti. Palvelun tuottaminen perustuu asetuksen EU 2017/373 mukaiseen lentomenetelmäsuunnittelupalvelujen tarjoajan hyväksyntätodistukseen. Lentomenetelmän suunnittelupalvelusta sovitaan toimeksiantosopimuksella, jonka ehdot sovitaan tapauskohtaisesti. Palvelun hinta määräytyy tehdyn toimeksiannon perusteella markkinaperusteisesti. Suunnittelun lentomenetelmän julkaisu ilmailutiedotusjärjestelmässä edellyttää voimassa olevaa palvelusopimusta lentomenetelmän ylläpidosta, jonka ehdot ja hinta sovitaan tapauskohtaisesti.

7.9 Muut lausunnot ja asiantuntijapalvelut

Erillisestä toimeksiannosta tehtävä muu selvitys, asiakirjapyyntö tai arkistotiedon pyyntö laskutetaan tehtyjen työtuntien mukaan. Fintraffic ANS voi luovuttaa pyynnöstä mm. arkistotietoja asiakkaan pyynnöstä (jos tietojen luovuttamisesta ei ole laissa erikseen muuta määrätty). Edellä mainituissa tehtävissä sovelletaan asiantuntijapalveluista annettuja hintoja.

Fintraffic ANS tarjoaa asiantuntijapalveluja oheisten asiantuntijahintojen perusteella:

vanhempi asiantuntija	190€/h
nuorempi asiantuntija	150€/h
muu työ	140€/h

Tarkemmat tiedot palveluista ja maksuista löytyvät Fintraffic ANS:n www-sivuilta www.fintraffic.fi/fi/ans

8 FINTRAFFIC LENNONVARMISTUKSEN VASTUU

Fintraffic ANS vastaa näissä ehdoissa mainittujen palvelujen tuottamisessa aiheutuneista välittömistä vahingoista edellyttäen, että korvausta vaativa osoittaa Fintraffic ANS:n aiheuttaneen vahingon rikkomalla näitä palveluehtoja tahallisesti tai tuottamuksellisesti.

Fintraffic ANS ei vastaa liikevoiton menetyksestä eikä muista välillisistä tai epäsuorista vahingoista. Fintraffic ANS ei myöskään vastaa

- puhtaista varallisuusvahingoista,
- vahingoittuneen omaisuuden käyttöiän tai käyttöhyödyn menetyksestä; eikä
- vahingosta, joka johtuu kolmannen esittämästä vahingonkorvausvaatimuksesta tai muusta vaatimuksesta

riippumatta siitä, onko tällaisessa vahingossa kysymys välittömästä vai välillisestä vahingosta.

Fintraffic ANS ei vastaa vahingosta, jota se ei ole esimerkiksi sääolosuhteiden, kolmannen toimenpiteiden tai muun vastaavan syyn vuoksi voinut välttää, vaikka se on toiminut sitä koskevien viranomais määräysten ja normaaliksi huolellisuudeksi katsottavien toimintatapojen mukaisesti.

Vahingonkorvausta on oikeuden menetyksen uhalla vaadittava Fintraffic ANS:lta kirjallisesti kuukauden kuluessa siitä, kun vahingonkorvauksen perusteena oleva virhe havaittiin tai se olisi pitänyt havaita.

Palvelun käyttäjä vastaa itse vahingon seurauksista, jotka se olisi voinut välttää ylläpitämällä toimintansa luonteeseen nähden tavanomaista vakuutusturvaa. Mikäli samasta vahingosta on Fintraffic ANS:n lisäksi vastuussa muu taho tai vahingonkärsijällä on mahdollisuus saada korvaus vakuutuksesta, Fintraffic ANS vastaa vahingosta siltä osin kuin korvausta ei saada perityksi tältä toiselta vastuutaholta tai vakuutuksen perusteella.

Fintraffic ANS:n vastuun enimmäismäärä on 100 000 €, ellei pakottavan lainsäädännön perusteella vastuuta ole asetettu tätä korkeammaksi.

Selvyyden vuoksi todetaan, että siltä osin kuin Fintraffic ANS:lla ei ole vastuuta vahingosta tämän palveluehtojen kohdan 8 mukaan, Fintraffic ANS:lla ei ole siitä muullakaan perusteella vastuuta, ellei pakottavasta lainsäädännöstä muuta johdu. Siltä osin kuin tässä palveluehtojen kohdassa 8 rajoitetaan Fintraffic ANS:n vastuuta, rajoitukset koskevat vastaavasti sen työntekijöiden ja muiden siihen palvelussuhteessa olevien henkilöiden ja sen alihankkijoiden vastuuta tällaisesta vahingosta. Tällä ei rajoiteta mainittujen tahojen oikeutta vedota hyväkseen niitä itseään koskeviin oikeussääntöihin ja sopimuksiin.

9 VAPAUTTAMISPERIAATTEET

Fintraffic ANS vapautuu velvoitteistaan ja velvollisuudestaan maksaa vahingonkorvausta, jos velvoitteiden rikkominen tai niiden täyttämättä jättäminen johtuu vapauttamisperusteesta. Vapauttamisperusteeksi (force majeure) katsotaan sellainen epätavallinen ja asiaan vaikuttava tapahtuma, jota Fintraffic ANS ei ole voinut ottaa huomioon ja joka on Fintraffic ANS:sta riippumaton tai jonka vaikutusta ei voida kohtuudella välttää tai voittaa. Tällainen tapahtuma voi olla esimerkiksi sota, kapina, valuttarajoitukset, lainsäädännökset ja viranomaismääräykset, vientikielto, luonnonmullistus, sääolosuhteet, yleisen liikenteen, tietoliikenteen tai energianjakelun keskeytys, kuljetusvälineiden niukkuus, yleinen tavaran niukkuus, käyttövoiman rajoitukset, työselkkaus, tulipalo taikka muu vaikutuksiltaan vastaava ja epätavallinen Fintraffic ANS:sta riippumaton syy sekä tässä kohdassa mainituista seikoista johtuvat Fintraffic ANS:n alihankkijan toimituksissa olevat virheet taikka viivästykset.

Jos Fintraffic ANS:n velvoitteiden täyttäminen viivästyy jostakin edellisessä kappaleessa mainitusta syystä, velvoitteen täyttämisaikaa jatketaan niin paljon kuin kaikki tapaukseen vaikuttavat olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä kohtuullisena.

10 RIITOJEN RATKAISU

Ehdoissa mainittujen palveluiden tuottamisesta johtuvat erimielisyydet ratkaistaan Helsingin käräjäoikeudessa.

11 DATA-vaatimukset

11.1 Fintraffic ANS:lle toimitettavat tiedot

Fintraffic ANS tarvitsee asiakkaan perustiedot ja lennon elinkaaren mukaiset operatiiviset lentotiedot voidakseen palvella asiakkaita tehokkaasti. Nämä tiedot ovat laskutuksen perusta ja välttämättömiä operatiivisen toiminnan toteuttamisessa, suunnittelussa ja kehittämisessä. Kaikki asiakkaat ovat velvollisia toimittamaan Fintraffic ANS:lle sekä AIP:n edellyttämät tiedot, että näissä palveluehdoissa määritellyt tiedot, ellei Fintraffic ANS:n kanssa ole toisin sovittu. Lisäksi kaikkien asiakkaiden on ilmoitettava viipymättä ja hyvissä ajoin etukäteen kaikista muutoksista olemassa oleviin perustietoihin sekä muutoksen voimaantulopäivä. Asiakas vastaa tietojen toimittamisesta ja toimittamiensa tietojen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta. Ellei toisin ole sovittu, kaikki vaaditut tiedot on toimitettava sähköisesti. Mikäli asiakas ei toimita palveluehdoissa määriteltyjä tietoja vaaditussa muodossa ja ajassa, tai ne ovat puutteellisia, Fintraffic ANS käyttää laskutusperusteena julkisesti saatavilla olevia tietolähteitä. Selvitystyöstä ja manuaalisesta tietojen käsittelystä Fintraffic ANS on oikeutettu laskuttamaan 150,00 euroa kutakin selvittelyyn kulunutta alkavaa tuntia kohden.

11.2 Asiakkaan perustiedot

Ennen operointia, ja tietojen muuttuessa, asiakkaan on toimitettava Fintraffic ANS:lle seuraavat laskutuksen kannalta välttämättömät perustiedot osoitteeseen invoices@fintraffic.fi:

- uuden lentoliikenteen harjoittajan yhteystiedot laskutusta ja operatiivista toimintaa varten
 - asiakkaan nimi
 - asiakkaan y-tunnus
 - asiakkaan postiosoite
 - asiakkaan sähköpostiosoite
 - asiakkaan laskutusosoite, jos poikkeaa yllä olevista
 - lennon yksilöivät tunnistetiedot (kutsu, ilma-aluksen tyyppi, MTOW)
- Maksajan tunnistus perustuu operaattorin lennonjohdollisen ICAO-kutsuun (Call Sign). Mikäli tästä halutaan poiketa, niin lentokohtaiset maksajatiedot tulee toimittaa ennen lentoa sähköpostilla osoitteeseen invoices@fintraffic.fi
 - maksajan nimi
 - maksajan y-tunnus
 - maksajan postiosoite
 - maksajan sähköpostiosoite
 - maksajan laskutusosoite, jos poikkeaa yllä olevista
 - lennon yksilöivät tunnistetiedot

11.3 Operatiiviset perustiedot

Ennen operointia, ja tietojen muuttuessa, kaikkien asiakkaiden on toimitettava Fintraffic ANS:lle seuraavat operatiivisen toiminnan kannalta välttämättömät perustiedot osoitteeseen rco@fintraffic.fi

- Lentoyhtiön tai muun toimijan nimi, IATA- ja ICAO-tunnus
- Helsinki-Vantaan lentoasemalle suunnitellusti lentävistä ilma-aluksista:
 - rekisteritunnus
 - konetyyppi: IATA, ICAO, nimi
 - MTOW (Maximum Take Off Weight)
 - lennonumeron (Flight Number) ja lennonjohdollisen kutsun (Call Sign) välinen vastaavuus (esim. LH3110 = DLH7PL tai AY741 = FIN741X).
- Lentoliikenteen avainhenkilöiden yhteystiedot ja operaatiokeskuksen (OCC) ja/tai operatiivisten yhteystiedot: puhelinnumerot ja sähköpostiosoitteet, joihin voidaan ottaa nopeasti yhteyttä toimintaan, turvallisuuteen tai talouteen liittyvissä asioissa

12 YHTEYSTIEDOT

Aihe	Sähköposti	Osoite
Palveluehdot ja hinnat	ans@fintraffic.fi	Fintraffic Lennonvarmistus Oy Käyntiosoite: Lentäjätie 1, 01530 Vantaa Postiosoite: PL 157, 01531
Laskutustiedot	invoices@fintraffic.fi	Fintraffic Lennonvarmistus Oy, Liikennelaskutus Postiosoite: PL 157, 01531
Maksaminen, maksujärjestelyt, ennakkomaksut, hinta-arviot	invoices@fintraffic.fi	Fintraffic Lennonvarmistus Oy, Liikennelaskutus Postiosoite: PL 157, 01531